

ADVIESBRIEVEN VAN UW DIERENARTS

ADVIESBRIEF 32

PANCREATITIS (ALVLEESKLIERONTSTEKING) BIJ DE KAT

Wat is pancreatitis?

Pancreatitis is een ontsteking van de **alvleesklier** of pancreas. Die klier ligt in de bocht van de dunne darm vlakbij de maag.

De alvleesklier bestaat uit een gedeelte dat hormonen produceert (denk daarbij onder meer aan insuline, belangrijk bij de regeling van het suikergehalte) en een gedeelte dat stoffen produceert die in de darm helpen bij de vertering. Wanneer voedsel de dunne darm passeert, wordt het pancreassap via een afvoergang afgegeven aan de darminhoud om zo te werken aan de spijsvertering.

Wat is de oorzaak van pancreatitis?

Helaas weten we in de meeste gevallen niet wat de oorzaak precies is. Er is meestal sprake van een steriele ontsteking (dus niet veroorzaakt door een bacterie of een virus) die zichzelf in stand houdt door het vrijkomen van pancreasenzymen die de pancreas zelf aantasten. Wat de ontsteking in gang heeft gezet, is vaak niet duidelijk.

Wat zijn de symptomen van pancreatitis bij de kat?

We onderscheiden een **acute (plots opkomende)** en een **chronische (traag evoluerende)** vorm. In ongeveer 2/3 van de gevallen is er sprake van een chronische ontsteking.

Katten met pancreatitis hebben **vage klachten** zoals een slechte eetlust, sloomheid en vermageren. Ook andere klachten zoals braken, diarree, uitdroging, ondertemperatuur, koorts en buikpijn kunnen optreden. Zowel een acute als een chronische pancreatitis kan een mild of een ernstiger verloop hebben. Maar in het algemeen zullen katten met acute pancreatitis ernstiger ziek zijn dan katten met chronische pancreatitis.

Buikpijn is een bekend verschijnsel bij mensen met pancreatitis. Ook bij honden met pancreatitis is het duidelijk dat ze buikpijn hebben doordat ze een typische bidhouding aannemen. Bij katten is het veel lastiger om erachter te komen of ze buikpijn hebben. Soms is alleen aan de lichaamshouding of de gezichtsuitdrukking te zien dat de kat pijn heeft. Omdat we wel een duidelijke verbetering zien na behandeling met pijnstillers is het aannemelijk dat katten met pancreatitis ook buikpijn hebben.

Komt het veel voor?

Hoe vaak pancreatitis voorkomt bij de kat is niet bekend, maar waarschijnlijk vaker dan vermoed wordt. Dit komt omdat het ziektebeeld zo erg kan verschillen. Katten kunnen ernstig ziek zijn en er zelfs aan sterven, maar er zijn ook katten met milde symptomen. Ook is gebleken dat sommige gezonde katten pancreatitis hebben zonder hiervan ziek te zijn. **Een kat is vaak zieker dan je zou denken!**

Hoe stellen we de diagnose?

Omdat de symptomen van pancreatitis vaag zijn, is het voor dierenartsen niet zo eenvoudig om de diagnose te stellen. Bij alle katten met vage klachten moet echter aan pancreatitis gedacht worden.

Tot een aantal jaar geleden was het opsporen van pancreatitis erg moeilijk. Er waren geen testen beschikbaar en er was weinig bekend over pancreatitis bij de kat. Inmiddels is er een **diagnostische test** op de markt. Daarmee kunnen dierenartsen eenvoudig testen op een bloedstaaltje. Hierbij wordt fPLI (feline Pancreas Lipase Immunoreactivity) in het bloed bepaald. De test is betrouwbaar om pancreatitis te diagnosticeren, maar ook om de aandoening uit te sluiten.

Bestaat er desondanks toch twijfel, dan kan een echografie uitkomst bieden. Dit onderzoek kan maar in 30 percent van de gevallen een pancreatitis aantonen en moet door een specialist in de echografie gebeuren.

Een operatie waarbij er stalen (biopten) genomen worden van de pancreas geeft een 100 percent zekere diagnose. Men moet natuurlijk wel de nadelen afwegen van een operatie bij een al erg zieke patiënt. Maar soms is er geen andere mogelijkheid om de diagnose te stellen.

Wat ziet de dierenarts verder in het bloedonderzoek?

Omdat er meestal sprake is van een chronische ontsteking zien we in het bloed een hoog gehalte aan gammaglobulines (= ontstekings-eiwitten). Dit zien we ook bij de aandoening FIP. Heeft uw kat hoge gammaglobulines in het bloed, dan dient niet alleen aan FIP gedacht te worden maar dus ook verder onderzoek gedaan te worden naar o.a. pancreatitis.

Welke complicaties kunnen optreden bij pancreatitis?

Bij pancreatitis kan ook het deel van de pancreas dat instaat voor de productie van insuline ziek worden. Er wordt dan geen insuline meer geproduceerd en de kat gaat suikerziekte ontwikkelen. Wanneer een kat suikerziekte heeft, maar daarnaast ook ziek is, moet altijd gedacht worden aan pancreatitis als achterliggende oorzaak.

Vaak zijn meerdere organen aangetast ... In veel gevallen gaat een pancreatitis gepaard met een galwegontsteking (cholangitis) en/of een darmontsteking. Wanneer pancreatitis samen met een cholangitis en een darmontsteking voorkomt, spreken we van een **triaditis**. De reden dat deze aandoeningen vaak samen voorkomen heeft te maken met de anatomische ligging van deze organen. De pancreas en de galwegen hebben een gezamenlijke afvoergang waarmee ze uitmonden in de darmen. Het is goed voor te stellen dat bij een ontsteking zowel de alvleesklier als de galwegen worden aangetast.

De grootste complicatie bij een pancreatitis is **shock** als gevolg van uitval van meerdere organen zoals de lever en de nieren.

Wat is de behandeling bij pancreatitis?

Helaas bestaat **dé** therapie voor pancreatitis nog niet.

De behandeling van katten met pancreatitis is afhankelijk van hoe ziek de kat is en kan bestaan uit:

- het intraveneus toedienen van vocht om de vochtbalans te herstellen en de doorbloeding van de alvleesklier te verbeteren (een infuus);
- pijnstillers in de vorm van morfine;
- antibiotica bij verdenking van een bacteriële infectie;
- pancreasenzymen over het voer omdat dit de pijn in de alvleesklier vermindert, of een vetarme voeding (er bestaat speciale dieetvoeding);
- antibraakmiddelen of maagzuurremmers als de kat braakt;
- als de kat niet eet dan dient men de kat te dwangvoeren of via een neussonde voeding toe te dienen;
- corticosteroïden om de ontstekingsreacties in de alvleesklier te remmen;
- vitamine B12 toediening.

Wat is de prognose bij pancreatitis?

Of de kat al dan niet vlot geneest van een pancreatitis, is afhankelijk van de ernst van de klachten. Sommige katten hebben teveel complicaties en overlijden aan pancreatitis. Gelukkig kunnen we met bovenstaande medicatie katten echter ook succesvol behandelen. In een aantal gevallen gaat het helaas wel om een levenslange behandeling. Katten met acute pancreatitis hebben een slechtere prognose dan katten

met chronische pancreatitis; Wilt u weten of uw kat goed reageert op de behandeling van de pancreatitis laat dan 1 maand na de eerste bloedname de speciale pancreasbloedtest herhalen om te kijken of de waarden gedaald zijn. Daarna is het nuttig dit tweemaal per jaar te doen of als de kat weer ernstige ziekteklachten vertoont.

Deze adviesbrief is een uitgave © van dierenartsenpraktijk DAP De Vrijheid in Hoogstraten.

Andere adviesbrieven van DAP De Vrijheid kan je gratis downloaden op dapdevrijheid.be. Voor meer diepgaand advies bel je best voor een afspraak (tel. 03 314 87 67).

Blijf op de hoogte van de laatste praktijknieuwtjes en laat horen wat je van ons vindt op facebook.com/dapdevrijheid/